

gjørelse, naar det kun fra alle Sider erindres, hvad der ogsaa ved det foreliggende Forslag vil findes omhyggeligen erindret, at den maa holdes inden angere Grundfer og i visse Maader bevare en forelobig Charakter; skulde erholde nogen forstyrrende Indflydelse paa den mere almindelige og omfattende Behandling af de kirkelige Forhold, der søges indledet ved Kirkekommissionen. Hvad navnlig den nye bevorte Nødvendighed af en Afgjørelse angaaer, saa vil ingen besindig og moden, mod Folkekirken velstændigt Overveelse ret længe kunne overse den Styrke, hvormed saavel den Kollision, der nærmest foranledigede Indgivelsen af et med det foranstaaende Lovforslag nærbeslægtet i Rigsdags-Samtingen 1866—67, som selve dette Lovforslags videre Skjæbne have grebet og endnu bevæge en stor Deel baade af Folkekirkens menige Medlemmer og af dens Præster. Og heller ikke vil det være tilstrækkeligt herimod at gjøre gjældende, hvad Man forøvrigt mener at maatte dømme om deres Retning i Sammenligning med og i Forhold til de øvrige Strømninger, der bevæge sig i Folkekirken. Thi hverken vil det dog med noget Skin af Grund kunne nægtes, at der hos Tilhængerne af hin Retning ytrer sig en ikke ringe aandelig og kirkelig Iver og Interesse. Og heller ikke lader det sig misfjende, at, hvad der muligen maatte ansees for deres Ensidighed har sin store Betydning ligeoverfor det Særegne ved en anden Retning, der ligeledes bevæger sig mægtigen paa Folkekirkens Omraade. Skulde derfor en saadan Afgjørelse som den, der er søgt igjennem det foreliggende Forslag, end yderligere udflydes og henvises til en Kirkekommissions Udtalelser og til hvad der maatte følge paa disse, vil det neppe være at undgaae, at Et af To bliver Folgen. Enten vil Man i den saakaldte „Frimenighed“, Sagen fra først af meest umiddelbart angaaer, men derhos vel ogsaa i Kredsen af dem, der meget bestemt have erklæret sig for dens ikke alene kristelige men folkekirkelige Berettigelse, blive træet af at vente og derved lade sig friste til et eller andet yderligere Skridt, til at fordre og at indføre en forholdsvis maastee temmelig ringe Ændring i det kirkelige Vedtagne, men hvorved dog — tilmed under Indflydelse af den vedvarende og vøgende

Spænding — den hidtilværende uregelmæssige Stilling af denne Kreds til Folkekirken vilde forvandles til et afgjort og afgjørende Brud. Og dette vilde da vel maastee til en Begyndelse lette og fremme Forhandlingerne i en Kirkekommission, der nu havde idetmindste eet selvbevidst og selvstændigt Element mindre at tage Hensyn til og at tilfredsstille. Men dermed vilde da ogsaa det første og som saadant for en længere Fremtid meget afgjørende og følgerige Skridt være gjort til, at Folkekirken kunde ophøre at være Folkekirke. Den vilde nemlig derved ikke alene, hvad der strax falder i Øinene og hvad Man muligen vilde mene at kunne berolige sig over, for Dieblirket blive berøvet et betydeligt Antal af religiøst bevægede, ivrigt virkende Medlemmer. Men den vilde derhos i de saaledes Udtraadtes Menighed fremtidig beholde en Medbeilerinde paa det aandelige Omraade, der vilde drage en Deel af Folkekirkens alvorligste Medlemmer fra den. Et saadant af Folkekirken udtraadt, men iøvrigt med den nær beslægtet, Samfund vilde nemlig blive meget farligere for den, end de forskjellige, mest udenlandsfra paavirkede, smaa sektariske Kredse, der dukke op og atter dale iblandt os; fordi det vilde have bevaret det Allermeste af det Velhjelmede og Berettigede hos Folkekirken og derved erholde Skin af at være en heldigen reformeret Afstægger af den, og noget Tillokkende for enhver ny Opvækkelses-Retning i Folkekirken, der ikke strax kunde finde sig tilrette i denne. Eller ogsaa maatte Man, naar „Frimenigheden“ og dens bestemt erklærede, i Antal for Tiden uidentvis vøgende, Benner antages at ville bevare deres nærværende Stilling indtil videre, nødvendigvis tillade, om ikke Vederne for, dog Tilhængerne af denne Bevægelse at komme til Orde i Kirkekommissionen. Men derved vilde der, naar Sagen ellers tages følgerigtigen, i Grunden allerede være skjænket selve Retningen den Anerkjendelse, der dog paa en ganske anderledes sammelig og moden Maade vilde tilstaaes den ved særlig, forud vedtagen Lov. Og derved vilde, forsaavidt den antydede Konsekvens ikke i Kommissionen skulde vende erkjendt, være kastet et Stridspunkt ind i denne, der næsten nødvendigen maatte gjøre dens Virksomhed i det Hele, om ikke aldeles ufrugtbar.